Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 183
van **CARMEN RYHEUL**
datum: 27 januari 2021

---

aan **JAN JAMBON**
MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

Offshore windmolenpark Duinkerke - Vergunningsprocedure en afstemming op de Belgische offshore plannen in de maritieme prinses Elisabeth-zone

De geplande bouw van het Franse offshore windmolenpark voor de kust van Duinkerke kwam reeds verschillende keren aan bod in het Vlaams Parlement (zie mondelinge vraag nr. 598 van 17 december 2019 van collega parlementslid Martine Fournier / schriftelijke vraag nr. 344 van 18 juni 2020 van collega parlementslid Cathy Coudyser / mijn schriftelijke vraag nr. 1025 van 18 september 2020, alsook de schriftelijke vragen nr. 44, nr. 105 en nr. 109 van 22 oktober 2020 en de mondelinge vraag nr. 806 van 3 december 2020 van collega parlementslid Bert Maertens).

Intussen is men in dit dossier in een volgende fase aanbeland; tijdens het openbaar onderzoek, dat op 20 december 2020 werd afgesloten, heeft de Belgische Federale Regering op 17 december 2020 formeel bezwaar ingediend tegen de bouw van dit offshore windmolenpark.

Dit bezwaar is gesteund op volgende negen argumenten contra:

1. De historische scheepvaartroutes tussen ons land en het Verenigd Koninkrijk, alsook een aantal pleziervaart en kustvisserijroutes worden door de bouw van het windmolenpark onbeschikbaar of onbruikbaar; alternatieve routes werden onderzocht, maar zijn praktisch niet haalbaar of commercieel niet rendabel.
2. De verplichte veiligheidsperimeter rond dit offshore windmolenpark ligt zonder toestemming van België deels in de Belgische territoriale wateren.
3. In het vergunningsaanvraagdossier ontbreekt een veiligheidsstudie waaruit met zekerheid blijkt dat het geplande offshore windmolenpark de radiografische verbindingen op zee (RADAR, VHF, …) niet zal verstoren en hierdoor het maritiem scheepvaartverkeer niet in gevaar zal brengen.
4. De geplande locatie ligt in Franse wateren, maar het luchtruim erboven wordt door België (‘Brussels Flight Information Region’) gecontroleerd; dat betekent dat obstakels of windmolens in deze zone niet hoger mogen zijn dan 126 meter om het vliegverkeer niet te storen.
5. De inplantingsplaats van het offshore windmolenpark in combinatie met de hoogte van de windmolens (300 m) legt aan helikopters, vliegtuigen en drones dermate vliegbeperkingen op dat het SAR-operaties (‘Search And Rescue’) waarvoor België in dit kustgebied verantwoordelijk is, zeer ernstig hypothekeert; de Franse overheid voorziet op dit punt in geen enkele alternatieve oplossing om tegemoet te komen aan dit veiligheidsprobleem.

6. Het offshore windmolenpark maakt het gebruik van de militaire training zeedrop-zone voor parachutisten (EB-26 Sint-Idesbald) voor de kust van Sint-Idesbald onmogelijk; een trainingszone die door de Belgische strijdkrachten als een 'need have' wordt beschouwd.
7. Het offshore windmolenpark veroorzaakt zowel overdag, als 's nachts onaanvaardbare visuele hinder voor de getroffen kustbewoners en voor de kusttoeristen.
8. De inplantingsplaats bevindt zich in de onmiddellijke nabijheid van onder meer de Natura 2000 zone 'Vlaamse Banken', alsook onze beschermingszone 'SBZ1'; de verplichte studies die de impact onderzoeken van het offshore windmolenpark op deze gebieden ontbreken.
9. Frankrijk liet na om, in toepassing van de Europese richtlijnen 2001/42/CE en 2011/92/EU, België voorafgaand te consulteren.

In dit bezwaar stelt de Belgische Federale Regering expliciet dat zij principieel geen tegenstander is van offshore windmolenparken, maar wordt aan de Franse overheid gevraagd om in de inplanting van dit Franse windmolenpark voor de kust van Duinkerke verder in zee te voorzien. Tevens stelt de Belgische regering op dit vlak, rekening houdend met de Europese Green Deal, een samenwerking voor tussen Frankrijk en België die zich kan uitstrekken over verschillende domeinen. Deze domeinen worden verder echter niet gespecificeerd.

Op dit ogenblik is het wachten op de verwerking van de bezwaren en opmerkingen die werden ingediend tijdens de publieksconsultatie. De twee elektriciteitsmaatschappijen EMD en RTE moeten vervolgens aangeven op welke manier zij rekening houden met alle bezwaren die werden uitgebracht en beslissen of zij met dit project al dan niet wensen voort te gaan.

Tijdens het recente debat van 19 januari 2021 in de vergadering van de Commissie Energie, Leefmilieu en Klimaat van het Belgische federale parlement kondigde de federale minister van Justitie, tevens bevoegd voor Noordzee, aan dat hij, als EMD en RTE door zouden gaan met het huidige project en Frankrijk alsnog de gevraagde bouw- en exploitatievergunning hiervoor aflevert, "overweegt om eventuele juridische stappen te zetten om deze vergunningen juridisch aan te vechten".

Uit de strekking en inhoud van deze aankondiging kan bijgevolg niet met zekerheid worden gesteld dat de Belgische Federale regering effectief bereid is om desgevallend op te komen voor de verdediging in rechte van de belangen van onze Vlaamse kustbewoners, onze Vlaamse (kust)economie, ons Vlaams (kust)toerisme, alsook onze Vlaamse maritieme visserij en scheepvaart.

Meer zelfs, de federale minister van Justitie, tevens bevoegd voor Noordzee, kondigde tijdens dit debat aan dat hij namens de Federale Regering op dit ogenblik nog altijd alleen maar het informele overleg- en diplomatiek spoor verder wil blijven bewandelen, een spoor dat tot op heden echter nog geen enkel resultaat heeft opgeleverd om de Franse energiebedrijven EMD en RTE van hun plannen te doen afzien en de Vlaamse belangen op die manier met zekerheid veilig te stellen.

Tot slot weze nog opgemerkt dat de Federale Regering zopas beslist heeft om groen licht te geven voor het uitvoeren van alle vereiste veldstudies in de maritieme prins Elisabeth-zone met het oog op een snelle toewijzing van de tenders voor de bouw van een tweede offshore windmolenpark in de Belgische Noordzeewateren voor onze Vlaamse kust. Deze maritieme prins Elisabethzone ligt maar liefst 33 kilometer in zee (terwijl het Franse windmolenpark voor de kust van Duinkerke actueel slechts op 10 kilometer wordt ingepland) en zal opgesplitst worden in 3 gebieden: Noordhinder Noord, Noordhinder Zuid en Fairybank.

Niet alleen Vlaanderen heeft er, zoals hoger uiteengezet, alle belang bij dat het geplande offshore windmolenpark vlakbij onze Vlaamse kust ofwel wordt opgedoekt, ofwel dieper in zee verschuift met minder hoge molens. Ook de Federale Regering gaf zelf reeds aan dat beide offshore windmolenparken best optimaal op elkaar worden afgestemd, waarbij het Franse offshore park in die optiek op gelijke hoogte met het Belgische offshore park, met andere woorden op minstens 33 kilometer van de kustlijn, wordt aangelegd.

Op dit ogenblik ziet het er echter niet naar uit dat het door de Belgische federale minister van Justitie, tevens bevoegd voor Noordzee, gevolgde spoor van informeel en diplomatiek overleg, de Franse overheid en de Franse elektriciteitsmaatschappijen EMD en RTE op andere gedachten lijkt te brengen wat betreft de actueel geplande aanleg van hun offshore windmolenpark.

1. Wat vinden de Vlaamse ministers die respectievelijk bevoegd zijn voor Buitenlandse Zaken, Omgeving, Energie, Economie, Toerisme, Landbouw (Visserij) en Mobiliteit, elk wat betreft hun bevoegdheidsdomein en daaruit voortvloeiende Vlaamse belangen, en rekening houdend met de hoger beschreven nieuwe ontwikkelingen in het offshore windmolenparkdossier, van de door de federale minister van Justitie, tevens bevoegd voor Noordzee, aangekondigde verdere aanpak van dit Franse offshore windmolenparkdossier?
2. Is de Vlaamse Regering nu reeds bereid om aan deze federale minister een krachtig signaal te geven dat, ingeval de Franse overheid alsnog de vergunning aflevert voor de bouw en exploitatie van het offshore park in haar huidige concept, vanuit de Vlaamse overheid gevraagd wordt om tijdig alle vereiste juridische stappen te ondernemen om deze vergunning juridisch aan te vechten om zo alle Vlaamse belangen veilig te stellen? Zo niet, waarom niet?
3. Het informele en diplomatieke overleg van de federale minister van Justitie, tevens bevoegd voor Noordzee, heeft bij de Franse overheid en de Franse elektriciteitsmaatschappijen EMD en RTE tot op heden nog steeds niet tot een koerswijziging geleid waarbij de Fransen bereid zijn om hun offshore windmolenpark op te doeken of minstens op gelijke hoogte met het geplande Belgische offshore park aan te leggen en hierbij tevens minder hoge windmolens te plaatsen. Elk informeel en diplomatiek overleg heeft echter zijn grenzen.
   a) Welke deadline voor deze vorm van overleg stelde de federale minister van Justitie, tevens bevoegd voor Noordzee, in het vooruitzicht aan de Vlaamse Regering?
   b) Indien de Vlaamse Regering geen idee heeft hoelang en tot welk punt de federale minister van Justitie, tevens bevoegd voor Noordzee, nog met de Franse overheid en betrokken elektriciteitsmaatschappijen zal onderhandelen, kan de Vlaamse Regering deze informatie dan onmiddellijk opvragen bij deze minister en meedelen aan het Vlaams Parlement?
4. Tot slot pik ik de zeer pertinente vraag van collega parlementslid Bert Maertens opnieuw op die echter in de vergadering van de commissie Mobiliteit en Openbare werken van 3 december 2020 door de Vlaamse minister van Mobiliteit werd afgewimpeld als zijnde nog niet aan de orde.

   Is de Vlaamse Regering, nu de federale minister van Justitie, tevens bevoegd voor Noordzee, hiertoe geen enkel initiatief neemt, intussen bereid om op basis van het VN-Zeerechtverdrag van Montego Bay alsnog onmiddellijk een procedure op te starten lastens Frankrijk, of minstens de voorbereiding te treffen om zeer snel tot dergelijke procedure te kunnen overgaan, om zo de vrije maritieme doorvaart van en naar onze zeehavens van Oostende en Nieuwpoort te vrijwaren? Zo niet, waarom nog steeds niet?

   Dergelijke procedure kan immers niet alleen onze Vlaamse belangen veilig stellen, maar ook de Belgische federale minister van Justitie, tevens bevoegd voor Noordzee,

in een sterkere onderhandelingspositie plaatsen. Eenmaal de Fransen ingaan op de vraag om hun offshore windmolenpark op gelijke hoogte met het geplande Belgische offshore park te bouwen, kan er bovendien steeds onmiddellijk afstand van geding worden gedaan in deze zeerechtprocedure.

5. In haar bezwaar stelde de Belgische Regering aan de Franse overheid, rekening houdend met de Europese Green Deal, wat betreft de bouw van het geplande Franse offshore windmolenpark voor de kust van Duinkerke een samenwerking voor tussen Frankrijk en België die zich kan uitstrekken over verschillende domeinen. Deze domeinen worden in dit bezwaarschrift echter niet verder gespecifieerd.

   a) Is er, wat betreft deze aangeboden samenwerking, ook een rol weggelegd voor het Vlaamse overheidsniveau? Zo ja, kunnen de ministers dan voor wie een samenwerkingsrol tot de mogelijkheden behoort, elk voor hun bevoegdheidsdomein deze rol toelichten?

   b) Is er vanuit Frankrijk reeds positief of negatief gereageerd op dit aanbod

---

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Jan Jambon (183), Hilde Crevits (429), Zuhal Demir (551) en Lydia Peeters (641).

JAN JAMBON
MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

GECOÖRDINEERD ANTWOORD
op vraag nr. 183 van 27 januari 2021
van **CARMEN RYHEUL**

---

1. Van 14 september 2020 tot en met 20 december 2020 organiseerde "la Commission nationale du débat public" (CNDP) van de Franse overheid een openbare raadpleging over haar plannen om een windmolenpark te bouwen ter hoogte van Duinkerke. De Vlaamse en federale overheid hebben een gecoördineerd antwoord overgemaakt aan de CNDP. Daarnaast heeft het departement Omgeving vanuit het Territoriaal OntwikkelingsProgramma (TOP) kustzone autonoom haar standpunt kenbaar gemaakt aan de CNDP.

   Vandaag nemen de Franse bevoegde overheden de bezwaren van onder andere de Vlaams en federale overheden mee in hun verdere planningsproces. Er is nog geen sprake van een concrete vergunningsaanvraag. Derhalve is het niet dienstig vandaag al een formeel standpunt in te nemen over windturbineparken waarvoor nog geen vergunningen zijn aangevraagd. Wel zal ik verdere juridische stappen overwegen indien er niet afdoende rekening wordt gehouden met de Vlaamse belangen in het besluitvormingsproces.

2. Het Vlaams departement Mobiliteit en Openbare Werken en het Vlaams Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust volgen dit van nabij op, in nauw overleg met de FOD Mobiliteit. De samenwerking en uitwisseling met het federale niveau verloopt vlot. De piste om juridische stappen te ondernemen heeft altijd op tafel gelegen indien er niet voldoende rekening wordt gehouden met de Vlaamse belangen. Dat is ook nu nog het geval, maar uiteraard wordt nog steeds de voorkeur gegeven aan een overlegde oplossing. Naar de toekomst toe blijf ik hier verder op toezien.

3. Zoals vermeld in het antwoord op de eerste subvraag, verwerken de bevoegde Franse overheden vandaag de verschillende bezwaren die werden gericht aan de CNDP. Het blijft wachten op het uiteindelijke Milieueffectenrapport (MER) en de concrete vergunningsaanvragen vooraleer we kunnen oordelen in welke mate de ontwikkelaar en de Franse overheden al dan niet rekening hebben gehouden met de bezwaren van de Vlaamse en Federale overheden.

   In goede samenwerking met de federale diensten wordt dit dossier van nabij opgevolgd.

4. Ik meen dat we alle juridische pistes dienen te overwegen indien de Vlaamse belangen in het gedrang worden gebracht door het geplande windturbinepark.

5. a) Uiteraard zal de Vlaamse overheid betrokken moeten worden, minstens voor wat betreft de veilige afwikkeling van het scheepvaartverkeer en voor zeevisserij. Er werd in het bezwaarschrift aangeboden gezamenlijk studiewerk te verrichten rond de impact van het voorziene windmolenpark hierop.
   Concreet zal de Vlaamse overheid moeten betrokken worden bij de inplanting van infrastructuur en het mogelijke effect hiervan op de nautische veiligheid en reddingsoperaties (SAR). Daarnaast dient de Franse overheid de Vlaamse overheid te betrekken in het kader van grensoverschrijdende (plan)consultaties,

en dit op grond van onder andere het Verdrag van Aarhus en het Verdrag van Espoo.

b) De gesprekken tussen de federale overheid en de Franse overheid zijn op dit moment nog steeds gaande. Ook de Vlaamse overheid is hierbij nauw betrokken.